

Toowunēēt

Wōlēē kiyeyta :Yēyiin kōōrēēt

1 1 Ām taayta, kiyey :Yēyiin barak āk ng'wēny. 2 Kimāmii :kiy āk tōōn nyēbo kōōr. Ki araaraytaab bēēko nyēē kiwuuyētē nyēē kiker :mēēnon. Kimii :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kutēēmānēē bēēchoo barak.

3 Nto mii yoo, kumwooy :Yēyiin kule, “Kuchō :lēbkēyyēēt!” Kulebkeeyiit. 4 Kung'ērēkyi :Yēyiin, kuuyu ki karaam :lēbkēyyēēt. Ām yooto, kumwooy :Yēyiin kule ām āsiiswēk alak mächē kumii :lēbkēyyēēt, nto āsiiswēk alak kumii :mēēnonēēt. 5 Kukuur lēbkēyyēēt kule “bēēt”, nto mēēnonēēt kukuur nyoo kule “kwēēmooy”. Nto mii yoo, kwiimēn ankuyeech. Kuyēk :nyooto bēsyēētaab taayta.

6-7 Yu kaakuyeech, kumwooy :Yēyiin kule, “Kootooch :bēēko alake kuba barak, kung'ētunēē :chuut ng'wēny!” Kuyeyakay kuu nyooto. 8 Wōloo kiitōōchē :bēēko kukuur kule “barak”. Kwiimēn ankuyeech. Kuyēk :nyooto bēsyēētaab āyēēng'.

9 Kumwooy :Yēyiin subak kule, “Kōōruruukyi keey :bēēko choo mii ng'wēny komosta akeenke, kutook wōlēē yaamaat!” Kuyeyakay kuu nyooto. 10 Kukuur :Yēyiin wōloo yaamaat kule “kōōrēēt”, nto

wōloo /kēēruruukyi keey :bēēko kukuur kule “araaraytaab bēēko”. Kung’ērēkyi :Yēyiin, kuuyu ki karaam :kiyēē kikiikuyey. 11-12 Ām yooto, kumwooy :Yēyiin subak kule, “Kunyaliliit :kōōrēēt ānkubiityo :āmiik chēē makerkeey! Choo yēyē kēbuswēēk /ānkēēbētētē āk choo /kēēbutē ānkuboonto kēbuswēēk.” Kuyeyakay kuu nyooto. Kung’ērēkyi :Yēyiin, kuuyu ki kāroomēch :āmiichoo. 13 Kwimēn ankuyeech. Kuyēk :nyooto bēsyēētaab sōmōk.

14 Nto mii yoo, kumwooy :Yēyiin kule, “Kutook :tukuuk ām barak chēē kōōnu lēbkēēyyēēt, kubchey bēēt āk kwēēmooy, sukuyēētyēēchinē biiko kōōnkēt bēsyōōsyēk choo /kēēchoonsēē āk choo /kēēbooksēē. Ānkuyēētyēēchī mbo subak kōōnkētēē yēē toowu :bēsyēēt āk kēnyiit. 15 Kōōbuur :tukuuchoo barak sukōōlēbkēēyē kōōrēēt.” Kuyeyakay kuu nyooto. 16 Ki āyēēng’ :tukuuchoo kikiyey :Yēyiin kukōōn lēbkēēyyēēt. Mii nyēē kōōnu lēbkēēyyēēt nyēē kuskus āk nyēē kōōnu nyēē nyikiis. Ām yooto subak kuyey :Yēyiin kookeelik. 17-18 Kiyey :Yēyiin kiito nyoo kōōnu lēbkēēyyēēt nyēē nyikiis kōōlēbkēēyiisē bēēt, nto kiito nyoo kuskus kubo :nyoo kwēēmooy. Kung’ērēkyi :Yēyiin, kuuyu ki karaam :kiyēē kikiikuyey. 19 Kwimēn ankuyeech. Kuyēk :nyooto bēsyēētaab ang’wan.

20 Kumwooy :Yēyiin subak kule, “Kutookunēē :tyoong’iik bēēko chēē makerkeey, ānkutook nkicheek :tāriitēk chēē makerkeey ām barak!” 21 Kiyey :Yēyiin tyoong’iik tukul chēē minkēēch āk chēē wōōyēch choo bēsyētē ām bēēko āk tāriitēk choo tēērēertooy ām barak. Kung’ērēkyi :Yēyiin, kuuyu ki karaam :kiyēē kikiikuyey. 22 Ām yooto, kōōbēruur :Yēyiin tyoong’iik tukul choo minyē bēēko āk tāriitēk tukul. Kumwoochi kule, “Ōyii keey ānkōōbiityē!” 23 Kwimēn ankuyeech. Kuyēk :nyooto bēsyēētaab muut.

24 Kumwooy :Yēyiin subak kule, “Kutookunēē :tyoong’iik kōōrēēt chēē makerkeey, choo /kēēbāyē, choo ichuutēē keey ng’wēny āk choo bo wuyēēt!” 25 Kuyeyakay kuu nyooto. Kung’ērēkyi :Yēyiin, kuuyu ki kāroomēch :tyoong’iichoo.

26 Nto mii yoo nanyuun, kumwooy :Yēyiin kule, “Lēyyē, okany keeyey chii nyēē wuu acheek. Makubayta :icheek tyoong’iik tukul choo mii bēēko, choo tēērēertooy āk tukuuk tukul choo mii kōōrēēt.” 27 Ām yooto, kuyey :Yēyiin biiko chēē wuu inee. Bichoo ku murēnēēt ākoo koorēēt. 28 Kōōbēruur :Yēyiin bichoo ānkumwoochi kule, “Ōyii keey ochaang’iitu ankoobayte kiy ake tukul. Obayte tyoong’iik tukul choo minyē bēēko, tāriitēk āk choo mii kōōrēēt. 29 Kāākōōnook āmiik chēē makerkeey ām kōōrēēt. Mii chēē yēyē kēbuswēēk /ānkēēbētētē āk chēē /kēēbutē ānkuboonto kēbuswēēk. Mākuyēk :chooto āmiikwook. 30 Nto tyoong’iik, mokwoomē :choo suuswēk āk

sokēēk.” Kunyoo, kiyeyakay :kiy ake tukul kuu wōloo kimwooytooy :Yēyiin. 31 King’ērēkyi :Yēyiin miisin kiy ake tukul nyoo kikiikuyey, kuuyu ki karaam. Kwiimēn ankuyeech. Kuyēk :nyooto bēsyēētaab lo.

2 1 Yooto kaakuyeyakay kuu nyooto, kikiikoowaany :Yēyiin kuyey barak āk ng’wēny āk kiy ake tukul nyēē mii kōōrēēt. 2 Ām bēsyēētaab tisab kōōmuuny :Yēyiin, kuuyu kikiikoowaany yiisyēēnyii. 3 Kunyoo, kōōbēruur :Yēyiin bēsyēētaab tisab ankusat kuyēk bēsyēēt nyēē wōō nyēē +/mākiimuunyēē.

Wōlēē kiyeyta :Yēyiin biiko āyēēng’ chēbo taay

4 Lōkōōywēk alak chu chēē ibooru kiyēē kiyeyakay yooto kaakuyey :Yēyiintēēnyoo barak āk ng’wēny. 5 Kimāmii :mbar, kuuyu kimānāā-kōōn :Yēyiin roobta ānkimāmii :chii nyēē kikiikōōbātiiis. 6 Nto mii yoo, kukoos :bēēko ankoonuur teng’EEK tukul. 7 Ām yooto, kunam :Yēyiin mēnēēt koomitmiit ankuyey chiito. Yu kaakuyey kuu nyooto, kōōbuusyī sēruunookaab chiichoo muyēētaab soboonto. Ām yooto, kunyōōr :chiichoo soboonto.

8 Kimii :siinēēt ake nyēē kiyey :Yēyiin. Kimii :siinonoo yēē /kikēē-kuurēē Ētēn ām komostaab koong’asiis. Kinam :Yēyiin chiichoo kiyēyē wokōōbuur wōlooto bo siinonoo. 9 Kiyey :Yēyiin siinonoo kubiityēē :keetiik chēē makerkeey. Ki kāroorānēch :keetiichaa ānkī-yēyē āmiik chēē kāroomēch chēē /kyoomē. Ām kwēēnuutaab siinonoo kimii :keetiik alake āyēēnku. Kiyēyē :kēētooto ake āmiik chēē kōōnu soboonto, nto ake, kiyēyē āmiik chēē yoo kaam :chiito, kōōkoochi kōōnkēt kiyēē karaam āk nyēē miyaat. 10 Kimii :āynēēt ake ām Ētēn nyēē kinyiitē :mōkōōtōōsyēk ang’wanu. Kimurē :āynonoo kwēēnuutaab siinonoo sukōōnuurē teng’EEK. 11 /Kēēkuurēē mōkōōtēēt nyēbo taayta Bisyoōn nyēē iwēērē kōōrēētaab Afilla. Ām wōlooto /kēēnyōōrchinē taabuut. 12 Karaam taabuutaab kōōroontooto ānkumii subak :rwoontōōk alake chēē ālē beesaan chēē chaang’ āk mwaay nyēē boong’u nyēē anyiny. 13 /Kēēkuurēē mōkōōtēēt nyēbo āyēēng’ Kiyōōn nyēē iwēērē kōōrēētaab Kuus. 14 Nto mōkōōtēēt nyēbo sōmōk /kēēkuurēē Tāykiriis nyēē rōōtē komostaab koong’asiis ām kiriinkēētaab* Āsyuur. Nto nyēbo ang’wan /kēēkuurēē Yufirētiiis. 15 Yu kināmē :Yēyiin chiichoo kōōbuurēē siinēētaab Ētēn kimāchē kule sukuyēytooy ānkuriibē siinonoo. 16 Kimwoochi :Yēyiin chiichoo kule, “Āchāmuung’ i-am āmnyoo nyēbo keet ake tukul nyēē mii siinonoo, 17 nteenee kāāmwoowuung’, -mee-am āmnyoontēētaab kēētoo kōōnu /kiinkēt kiyēē miyaat āk nyēē karaam. Yoo ‘kee-am, kaakurubing’ :meet!”

18 Nto mii yoo, kumwooy :Yēyiin kule, “Mēērook chiichoo kwāā-yēyē kōōbuur nkit. +Maayey chiito nyēē sukōōbuurtooy keyy.”
 19-20 Kikiyeyee :Yēyiin tyoong’iik āk tāriitēk tukul teng’eeek. Am yooto kunam :Yēyiin tyoong’iikaab wuuyēēt kumii wōlēē mii tāriitēk tukul ākoo mbo tyoong’iik tukul choo /kēēbāyē ānkukwērchi chiichoo kiyēyē sukutoochi :nyoo tyoong’iichoo kooyndōōk. Yu /kākēēkwērchi :Aatam’ tyoong’iichoo, kuyey kuu wōloo /kākēēmwooytoochinē ānkutoochi kooyndōōk tyoong’iichooto tukul. Nteenee, ām tyoong’iichoo tukul /kikēēkwērchinē Aatam, kimāmii mbo akeenke nyēē ki yemaat kōōbuurto keyy tukwaay.

21 Nto mii yoo, kuyey :Yēyiin Aatam kunyōōr rwoonik chēē nyikiisēch nyēē mākāsē kiy. Kumii rwoo, kōōnēm :Yēyiin karaasta akeenke ām bōōrtaab Aatam nto yityo kuyis banyeeek kōōyēēn yooto kēēnēmunnēē karaasaa. 22 Ām yooto kunam :Yēyiin karaasaa kēēnēmunnēē Aatam ankuyey koorkēēt. Yu kakoowaany :Yēyiin kuyey koorkoonoo, koomut kuwo wōlēē kimii :Aatam. 23 Yu kakas :chiichoo koorkoonoo, kumwooy kule, “Lēyyē! Mākuchii nyi nyēē keekerkeyy tukwaay. Koowēēt nyēē /kōkēēyēyēē kuchōōnēē kooyikyuu, nto bōōrnyii /kōkēēyēyēē bōōrnyuu. Māākuur kule ‘koorkēēt’,² kuuyu /kōkēēyēyēē kuchōōnēē bōōrtaab murēn.”

24 Kunyoo, kiyooto nyēē yēyē :chii kubakaakta kwaan āk kaamet ankoomut koorkēēnyii ānkunoomcho tukwaay kuyēk kiito akeenke.

25 Yooto, kimii :murēnoonoo āk koorkēēnyii kibchuraat, nteenee kimāmyē :chii ām wōlēē mii :ake.

Wōlēē kitoowunto :biiko kukāwōōtēnchi Yēyiin

3 1 Ki ng’oomng’ook :eereeneet ām tyoong’iik tukul chu kiyēyē :Yēyiin. King’eeet bēsēyēēt ake kumwoochi :tyoonyoo koorkoonoo kule, “Kule ii! Man kimwoowook :Yēyiin kule -moo-am āmnyoo ake tukul ām keetiik tukul choo mii siinooni?” 2 Kukētyi :koorkoonoo kule, “Acha. Mānāāmwoowēēch :Yēyiin kuu nyoo. Kichām wēēch kyaam āmiikaab keetiik tukul chēē mii siinooni. 3 Nteenee mii :kēētīt akeenke kwēēnutaab siinooni nyēē kiyeteeneech :Yēyiin kule -makaayam āmiikyii. Mēērook mbo kēētiiny āmnyoontēētaab kēēto. Kimwoowēēch kule yoo kakaayam āmiik chēē yēyē :kēēto ku kaakurubeech :meet.” 4 Kumwoochi :eereenaanaa koorkoonoo kule, “Yyē! Tyaa

¹ (19-20) Ām kuutiitaab Iburaaneek imuuchē :ng’ālyoontooni bo ‘Aatam’ ku kaayneet nto kōōboor kule ‘chiito’.

² (23) Ām kuutiitaab Iburaaneek /kēēkuurēē murēnēēt kule ‘iis’, nto koorkēēt kukuurē nyoo kule ‘iisya’.

kāābērbēēriisyēēt nyoo! -Mōōbēku yoo koo-am. 5 Kimwooy :Yēyiin kuu nyooto, kuuyu inkēt kule yoo koo-am āmiikaab kēēti +mōōsēwu okerkeeyiitu inee Yēyiin nyoo inkēt kiyēē karaam āk nyēē miyaat.”

6 Nto bēē kukas :koorkoonoo āmiikaab kēētoo koosoot ānkulē, “Lēyyē! Kāroorānēch, sōō, ku tyaa :āmiikaab kēēti nyēē irook kyaam. Ākoo yoo /kakyaam āmiikaab kēētiito /kēēnyōōru ng’oomnān!” Yooto, kubut āmiikaab kēētoo ankwaam. Kōōkoochi saanteenyii alak. Kucham :nkinee saanteenyii kwaam kiyēē kēēkoochinē :koorkēenyii. 7 Yu keewaany :bichoo kwaam āmiichoo bo kēētoo kusēw ānkōōnkēt keye kule kimii kibchuraat. Yu kakas kuu nyooto, kunab sokēēkaab kēētīt ake nyēē /kēēkuurēē mutiiniit* ankooyeelee keye.

8 Nto mii bēsyoonooto kosolēny, kukas :bichoo kiriswēētaab Yēyiin nyēē kimii kuwēsytē ām siinonooto. Yu kakas :bichoo kiriswoonoo, kuwunyeē keye keetiik āriit. 9 Ām yooto, kukuur :Yēyiin murēnēēt kule, “Imiitē ānō?” 10 Kukētyi :murēnēēt kule, “Yu kaakas kiriswēēng’uung’, awuny keye. Āmuyoot, kuuyu āmiitē kibchuraat.” 11 Yooto kumwoochi :Yēyiin kule, “Ng’oo nyēē kāmwoowuung’ kule imiitē kibchuraat? So! Ākoo ’kee-am, sōō, āmnyoontēētaab kēētoo kyāāyēētēēniing’ kule -’mee-am?” 12 Kumwooy :murēnēēt kule, “Mo koorkoonoo kiyēyē inyiing’ nyēē kākōōnoo a-am āmnyoontoonooto.”

13 Nto mii yoo, kuwēēkyi keye :Yēyiin koorkoonoo ānkumwoochi kule, “Kiy nee nyi ’keeyey?” Kukētyi :koorkoonoo kule, “Eereeneet nyēē kākēnchoo a-am kiyoo.”

14 Yu kaakoowaany :koorkoonoo kumwooy kuu nyooto, kuwēēkyi keye :Yēyiin eereeneet ānkumwoochi kule, “Inyiing’ nyi ’kēyēyē ng’aleechu, kāāchubiing’ ām tyoong’iik tukul chēē mii kōōrēēt.

Kāāchubiing' ichuutootēē keye ng'wēny ām mooyēēng'uung', ānkii-āmootē teng'et ākookoy. **15** +Maayey ōwēch keye āk koorkoonoo. Mākuwēch keye :nkicheek lōkōkwook ākoy keseniis. +Mēētōōrē chiching'taab chii nyēē mākuchōōnēē mooyēētaab koorkoonoo anku-makooreemiing' mētīt."

16 Ām yooto kuwēēkyi keye :Yēyiin koorkoonoo ānkumwoochi kule, "+Māātāsyi ng'wooninto yoo ikooyaat āk yoo ituusyē. +Mēē-chōrōkyinē saanteeng'uung' ānkumākubāyitiing'"

17 Nto mii yoo, kuwēēkyi keye :Yēyiin Aatam ānkumwoochi kule, "Inyiing' nyoo 'kēēkāsyi koorkēēng'uung' kut i-am āmnyoontēētaab kēētoo kyāāyēētēēniing' kāāchub teng'eek. +Mēēyēyiisyē miisin ākookoy sii-āmiisyē. **18** Mākubiityo :keetiik chēē boonto kātōōk āk chēē mēēsē biich koolele :bōōrto. +Mēē-āmē āmiik chēē mākubiityēē mbareen. **19** Yoo 'wēē-āmē āmnyoo 'kēēbirtē nkuruuk. Iyēyiisyē kuu nyooto ākoy bēsyēēt nyēē 'imēē iyeyē teng'et wōloo 'kiichōōnēē."

20 Yu keewaany :Yēyiin kumwooy kuu nyooto, kutoochi :Aatam koorkēēnyii kaayneet kule Aawa,³ kuuyu ki inee nyēē mākutoowunēē keye :yyootēētaab biiko.

21 Ām yooto kōōlookyi :Yēyiin Aatam āk koorkēēnyii sirook chēē kiyeyee kisyēērōōk.

22 Nto mii yoo, kumwooy :Yēyiin kule, "Kuuyu kāākōōnkēt :chiito kiyēē miyaat āk nyēē karaam kuu yoo kiinkētē, mēērook kukētyi keye kōōnēm subak āmnyoontēētaab kēētoo bo soboonto, kuuyu yoo kaam, mākuming'iis ākookoy."

23 Yooto keewaany :Yēyiin kumwooy kuu nyooto, kukwētunēē bichoo siinoonoo bo Ētēn kukwa saang' chokwaam booryēēt ām teng'eek wōloo kikwoonēē. **24** Yu kāākukwētunēē :Yēyiin bichoo siinoonoo kukeree yēē /kikēēsiirē kēruubiik* yēē kibo komostaab koong'asiis nyēbo siinoonoo. Kiikoochi yooto mbo subak chōōkiit nyēē kiirikitiitē ānkiwēēchwēēchē keye kukāsē komoswookik tukul. Kiikoochi yooto tukuuchooto sukung'eet kuker kēēlto nyēē kiwēētii wōloo kimii :kēētooto kikōōnu soboonto.

Toowuunēēt
ākoo
Chuytaayeet (1-20)

Genesis and Exodus (1-20)
Sabaot Language
Kenya

Bible Translation and Literacy (E.A.)
and

International Bible Society

Trial Edition
Published in 1993
by

Bible Translation and Literacy
P. O. Box 44456
Nairobi

and

International Bible Society
P. O. Box 62970
Colorado Springs, CO
80962-2970
U.S.A.